

2024-02-22

Rapport framtagande av planeringsstrategi för mandatperiod 2022–2026

SÄTERS
KOMMUN

SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN

Dokumentinformation

Samhällsbyggnadsnämnden har av kommunstyrelsen i Sätters kommun fått i uppdrag att ta fram en så kallad planeringsstrategi. Planeringsstrategin är framtagen av samhällsbyggnadssektorn i samarbete med Norconsult AB. Uppdraget med framtagandet av planeringsstrategin startades upp under våren 2023 och avslutades under hösten 2023.

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Planeringsstrategi	PM	Säter kommun
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
Samhällsbyggnadschef	Planarkitekt	Diariet
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
Kommunfullmäktige	2024-02-22	SBN2022/0280 KS2022/0451

Författningsstöd
Revidering
Bilaga 1 Planeringsstrategi ska revideras efter varje mandatperiod
Bör revideras senast
2026-10-01

Innehållsförteckning

Organisation	4
1 Vad är en planeringsstrategi?	5
1.1 Vad händer om en kommun inte tar fram en planeringsstrategi?.....	5
1.2 Hur har Sätters planeringsstrategi tagits fram?	6
1.3 Sätters översiktsplan	8
2 Förändringar i planeringsunderlag och lagstiftning	9
2.1 Underlag inför planeringsstrategin från Länsstyrelsen Dalarna	9
2.2 Förändringar i lagstiftning	10
2.3 Förändringar i Sätters planeringsunderlag	11
3 Analys av just nu gällande översiktsplan	12
3.2 Hur aktuell är Sätters översiktsplan idag?	14
4 Fortsatt översiktsplanarbete	20
4.1 Kommunal förankring	21
4.2 Dokumentstruktur	21
4.3 Övergripande utgångspunkter	21
4.4 Osäkerhetsfaktorer	22
4.5 Politisk vilja.....	22
4.6 Uppföljning av betydande miljöpåverkan.....	23
4.7 Förslag till åtgärdsplan för Säter kommuns översiktsplan	23
4.8 Uppföljning och revidering	23
5 Källförteckning	24
Bilaga 1. Planeringsstrategi 2022-2026	25
Bilaga 2. Länsstyrelsens bedömning av granskningsyttrandets aktualitet	27

Organisation

Organisation för framtagande av denna handling:

Arbetsgrupp:

Ingela Norén, planarkitekt, projektledare
Emma Sillanpää, planarkitekt, bitr. projektledare
Camilla Sundberg Skogström, hållbarhetsstrateg
Daniel Rogat, konsult Norconsult AB
Anna Lagerquist Sergel, konsult Norconsult AB
Christina Eneris, konsult Norconsult AB

Styrgrupp:

Karin Frejd (C) ordförande Samhällsbyggnadsnämnden, projektägare
Andreas Bertilsson (S) vice ordförande Samhällsbyggnadsnämnden,
styrgruppsmedlem
August Louthander (M) andre vice ordförande
Samhällsbyggnadsnämnden, styrgruppsmedlem
Andreas Mossberg samhällsbyggnadschef, styrgruppsmedlem
Mikael Spjut bitr. Samhällsbyggnadschef, Styrgruppsmedlem

Föredragande:

Ingela Norén planarkitekt, projektledare
Emma Sillanpää planarkitekt, biträdande projektledare

Planeringsgrupp:

Mikael Spjut Biträdande samhällsbyggnadschef (sammankallande)
Andreas Mossberg, samhällsbyggnadschef
Stefan Spånberg, GIS-samordnare
Liv Almstedt, VA-renhållningschef
Bengt Johansson, gatuchef
Per-Olov Grundström, fastighetschef
Stefan Larsson, miljö- och byggchef
Ingela Norén, planarkitekt
Emma Sillanpää, planarkitekt

1 Vad är en planeringsstrategi?

Den 1 april 2020 ändrades 3 kap i plan- och bygglagen, det kapitel som avser översiktsplanering, i syfte att översiktsplaneringen ska bedrivas mer kontinuerligt, vara framåtsyftande och för att kommunernas översiktsplaner ska vara aktuella. Det är kommunens skyldighet att ha en aktuell översiktsplan, för att säkerställa detta, blir planeringsstrategin det centrala verktyget.

Varje kommun ska ha en översiktsplan som omfattar hela kommunen. Översiktsplanen är inte juridisk bindande men är menad att ge vägledning för hur kommunens mark- och vattenområden på sikt ska utvecklas, tillgängliggöras och bevaras. Översiktsplanen fungerar som ett verktyg för tjänstepersoner på kommunen, på statliga myndigheter och för till exempel intressenter som söker vägledning och stöd för utveckling i kommunen.

Planeringsstrategin kan sägas vara det planeringsverktyg som analyserar och undersöker aktualiteten i en gällande kommunövergripande översiktsplan. Det centrala i planeringsstrategin är kommunens ställningstaganden till den fortsatta översiktsplaneringen. Planeringsstrategin i sig innebär inte ändringar av översiktsplanen, utan ska enbart tala om vad kommunen ska fokusera på i översiktsplaneringen. Planeringsstrategin ger tjänstepersonerna ett tydligt mandat med vilka frågor kommunen ska jobba vidare med i översiktsplaneringen. Den ska också redovisa om det finns delar av den befintliga översiktsplanen som behöver ändras eller uppdateras. Utöver det ska planeringsstrategin även fånga den politiska viljan i kommunen. I arbetet med planeringsstrategin hjälper länsstyrelsen till med underlag innehållandes information om exempelvis nya eller ändrade riksintresseanspråk som kan medföra förändringar i översiktsplanen genom ett dokument som heter ”Planeringsunderlag”.

1.1 Vad händer om en kommun inte tar fram en planeringsstrategi?

Planeringsstrategin ska antas senast 24 månader efter ordinarie val. Antar kommunen inte en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan senast 11 september 2024 anses översiktsplanen med tillhörande fördjupningar och tillägg vara inaktuell. I det fall att kommunen varken antagit en planeringsstrategi eller en ny översiktsplan som vunnit laga kraft inom två år efter ordinarie val måste kommunen påbörja arbetet med att ta fram en ny översiktsplan. En inaktuell översiktsplan medför försvårad handläggning av bygglov och förhandsbesked varför detaljplaner tvingas tillämpas med utökat förfarande.

1.2 Hur har Sätters planeringsstrategi tagits fram?

All planering hänger samman! Säter tolkar ändringen av plan- och bygglagen som en naturlig del av arbetet med att uppdatera den kommunövergripande översiktsplanen, arbetet med framtagandet av planeringsstrategin har därför bedrivits med utgångspunkt i den just nu gällande översiktsplanen från 2013. Schematiskt beskrivet har arbetet med framtagandet av planeringsstrategin bestått i att göra en grundlig (behovs)analys kopplat till den kommunens övergripande översiktsplanen i en iterativ arbetsprocess. Behovsanalysen har syftat till att undersöka och analysera aktualiteten i den befintliga översiktsplanen med tillhörande fördjupningar och tillägg. Utgångspunkten i arbetet har bestått i att analysera och förhålla sig till förändringar i planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt att utreda vilka strategiska frågor kommunen behöver arbeta med för att nå uppsatta mål på nationell, regional och kommunal nivå.

Länsstyrelsen har bistått Sätters kommun med ett underlag (planeringsunderlag) som innefattar information kring nya eller ändrade riksintresseanspråk eller nya nationella lagföreskrifter som kan medföra förändringar i översiktsplanen. Länsstyrelsens underlag visas i sin helhet i bilaga 2.

Arbetet med framtagandet av planeringsstrategin har föregåtts av en metodik som gått ut på att grundligt och metodiskt analysera den just nu gällande översiktsplanen. Viktiga delmoment i metodiken har varit politiska workshops, arbetsmöten som genomfördes via semistrukturerade intervjuer med tjänstepersoner samt insamling av information via en enkät som skickades ut till berörda sektorer. Politiken involverades med uppgift att formulera den politiska viljan.

1.2.1 Organisation

Arbetet med framtagandet av planeringsstrategin påbörjades med att rigga en intern projektorganisation. Projektorganisationen hade specificerade och riktade arbetsuppgifter.

Styrgruppen var den högsta och politiska beslutande instansen i projektorganisationen och hade till uppgift att fatta beslut om svåra vägval samt knäckfrågor. Styrgruppen bestod av ordförande och viceordförande, andre vice ordförande i samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott, samt samhällsbyggnadschef och biträdande samhällsbyggnadschef.

Arbetsgruppen var den utförande/operativa gruppen i projektorganisationen. I arbetsgruppen ingick tjänstepersoner från samhällsbyggnadssektorn, tjänstepersoner från kommunstyrelsesektorn samt inhandlat konsultstöd. Arbetsgruppen ansvarade för att gå igenom kommunens planeringsunderlag, inkluderat kommunala policys,

kommunens vision samt Länsstyrelsens delgivna planeringsunderlag. Arbetsgruppen rapporterade till styrgrupp samt höll i workshops med kommunens politiker.

Politisk referensgrupp bestod av politiker från samhällsbyggnadsnämnden. Den politiska referensgruppens huvuduppgift bestod i att formulera den politiska viljan som vid framtagandet av planeringstrategin, bestod av att identifiera prioriterade frågor och inriktningar att ta med i det kommande översiktsplanarbetet.

Referensgrupp bestod av kommunala samrådsgruppen enligt projektdirektivet och kommunala bolag samt dess anställda. Deras huvuduppgift var att svara på en framtagen enkät för att utreda den befintliga översiktsplanens användbarhet.

1.2.2 Delmoment

Ett antal delmoment, som beskrivs nedan, ingick i framtagandet av Säter kommunens planeringsstrategi. Flödesschemat på kommande sida illustrerar processens olika delar.

Utbildning

Framtagandet av planeringsstrategin startades upp med ett antal riktade informationsinsatser i syfte att öka medvetenheten om den strategiska planeringen, samt vad en planeringsstrategi är och vad den syftar till. Utbildning hölls med både den politiska referensgruppen och enhetschefer på samhällsbyggnadssektorn ur samrådsgruppen.

Genomgång samt analys av planeringsunderlag

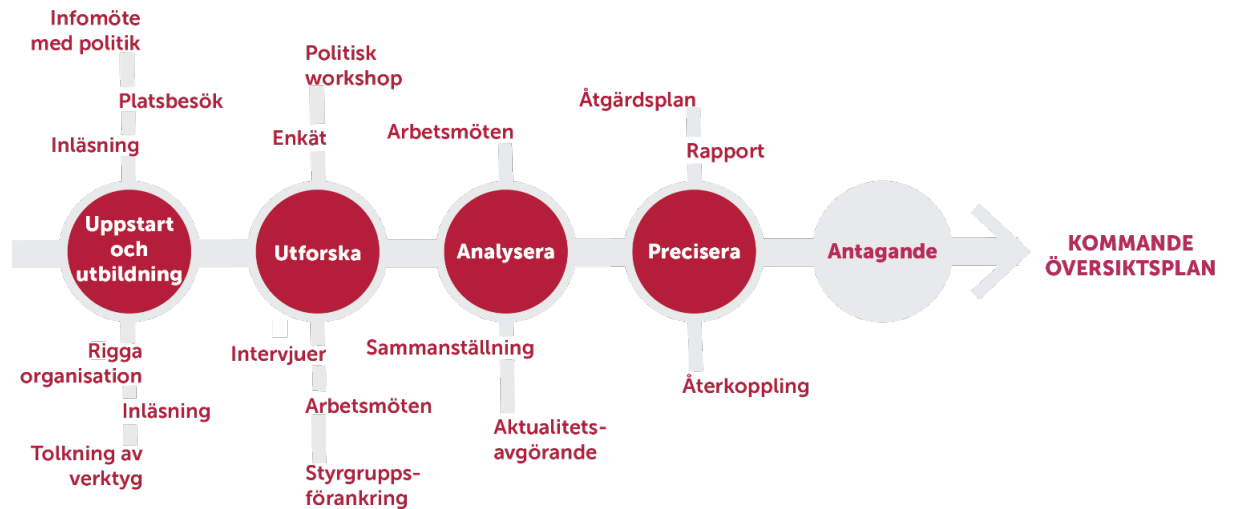
Genomgången av planeringsunderlag, kommunala styrdokument samt kommunala riktlinjer genomfördes av arbetsgruppen samt av referensgruppen för tjänstepersoner.

Genomgång och analys av gällande översiktsplan

Via semistrukturerade intervjuer, gjorde arbetsgruppen en grundlig och analytisk genomgång av Säter just nu gällande översiktsplan. Analysen gjordes tematisk utifrån översiktsplanens uppbyggnad. Även översiktsplanens användbarhet analyserades via en enkät som referensgruppen för tjänstepersoner svarade på.

Fånga den politisk viljan

Via en workshop och en SWOT-analys (Strength, Weakness, Opportunities, Threats) fångades den politiska viljan hos politiker i samhällsbyggnadsnämnden.

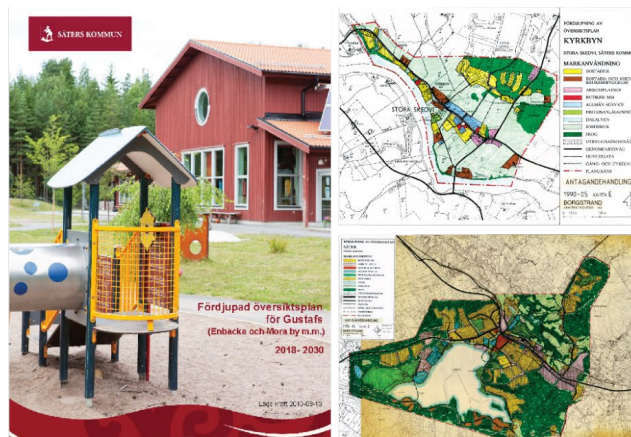
1.3 Sätters översiktsplan

Framtagandet av Sätters planeringsstrategi har arbetets fram med utgångspunkt i den just nu gällande översiktsplanen. Översiktsplanens tematik har hjälpt till att strukturera analysen av översiktsplanen. Säter kommun antog 2013 gällande Översiktsplan 2013. Denna omfattar hela kommunens yta och anger den långsiktiga inriktningen för mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanens syfte är att vara vägledande för kommunens tjänstepersoner i deras dagliga arbete, där beslut fattas kring kommunens mark- och vattenanvändning.

Det finns tre fördjupningar av översiktsplanen. Dessa fördjupningar gäller för Säter, Gustafs (Mora by, Enbacka med flera) och Stora Skedvi. De fördjupade översiktsplanerna för Säter och Stora Skedvi antogs 1991 och den fördjupade översiktsplanen för Gustafs (Mora by, Enbacka med flera) antogs 2019.

Översiktsplan

Fördjupningar av översiktsplan

2 Förändringar i planeringsunderlag och lagstiftning

2.1 Underlag inför planeringsstrategin från Länsstyrelsen Dalarna

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 26 § plan- och bygglagen (PBL) i ett underlag till kommunen redovisa statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Underlaget ska ange hur dessa intressen förhåller sig till översiktsplanen. Underlaget hjälper således till att vägleda kommunen i arbetet med planeringsstrategin men Länsstyrelsen gör inte någon egen bedömning av översiktsplanens aktualitet.

Underlaget från Länsstyrelsen som ligger till grund för denna planeringsstrategi inkom 2022-09-09. Länsstyrelsen förväntas inkomma med sitt årliga underlag under hösten 2023. Vid denna tid förväntas detta dokument, planeringsstrategin för Sätters kommun, vara färdigarbetat varför eventuella tillkommande underlag och uppgifter i Länsstyrelsens då senaste underlag inte kommer att ingå i planeringsstrategin. Länsstyrelsens underlag visas i sin helhet i bilaga 2.

2.1.1 Förändringar i statliga intressen

I detta avsnitt lyfts den del i Länsstyrelsens underlag som utgör förändringar och tillägg i riksintressen.

Pågående översyn av riksintressen

Det pågår en översyn av riksintressen enligt 3 kap. 6–8 §§ MB i syfte att se över och precisera kriterierna för vilka områden som ska anses vara riksintressen. Samtidigt utvärderas om nuvarande riksintresseanspråken motsvarar dessa kriterier. Översynen är tänkt att leda till att antalet anspråk och dess yta kraftigt minskar. Översynen kan komma att påverka riksintressen inom Sätters kommun.

Riksintressen för totalförsvaret enligt 3 kap 9 § MB

Mot bakgrund av att det säkerhetspolitiska läget i Sveriges närområde och i Europa har försämrats tillkommer förändrade mål för det militära och civila försvaret. Försvarsmaktens senast fattade beslut om gällande riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § MB togs den 3 januari 2020. Sätters kommun berörs av påverkansområde civil flygplats (Dala Flygplats), ett område av betydelse för totalförsvarets militära del. Inom detta område finns ett utökat behov av hinderfrihet för att säkerställa möjligheten att bedriva militär luftfart på flygplatsen

vid behov. En liten del av kommunen berörs även av påverkansområde från riksintresse för väderradar Leksand.

2.1.2 Förändringar i nationella och regionala mål och strategier

Boverket har angett alla nationella mål som är relevanta för den fysiska planeringen vilka berör områdena Energi och klimat, Gestaltad livsmiljö, Folkhälsa, Livsmedelsförsörjning, Skogsmark, Friluftsliv och Infrastruktur. Inom dessa områden finns sedan Sätters översiktsplans antagande 2013 nya mål, planer och program som tillsammans med regionala och kommunala mål utgör viktig vägledning för översiktsplanens innehåll avseende till exempel vindkraft, jordbruksmark, kulturmiljö och naturmiljö. Dessa kan läsas i sin helhet på Boverkets hemsida.

Nedan listas regionala styrdokument för fysisk planering som har ändrats eller tillkommit efter det att Sätters översiktsplan antogs 2013.

- Dalastrategin
- Regional handlingsplan för grön infrastruktur
- Regional transportinfrastrukturplan och Regionalt trafikförsörjningsprogram
- Regional plan för klimatanpassning
- Dalarnas regionala livsmedelsstrategi
- Dalarnas energi- och klimatstrategi
- Strategi för formellt skydd av skog i Dalarnas län

2.2 Förändringar i lagstiftning

Följande lagstiftning har ändrats eller tillkommit efter det att Sätters översiktsplan antogs 2013.

Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar

I juli 2014 infördes krav på redovisning i översiktsplanen om hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder genom lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (SFS 2000:1383). I oktober 2022 beslutades om förändringar i denna lag som bland annat innebär att kommunen ska analysera vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.

Plan- och bygglagen

I januari 2015 infördes bestämmelser i 5 kap. 7 § PBL om att detaljplanläggning som inte är förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande ska handläggas med ett utökat planförfarande.

I augusti 2018 (SFS 2018:1370) infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

I januari 2019 infördes ett nytt 7 kap. Regional fysisk planering i PBL om att en regionalplan ska antas för Stockholms län respektive Skåne län. För kommuner i dessa län innebär det att en sådan plan blir vägledande för kommunens fysiska planering. Ändringarna i PBL påverkar både kravet på översiktsplanens innehåll och arbetet med att ta fram översiktsplanen.

I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. - Översiktsplan - PBL (SFS 2020:76) med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det införs nya bestämmelser om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell och upphör att gälla. Kommunen ska i princip anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Vidare fick regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser.

Miljöbalken

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kapitel - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket exempelvis innebär nya och ändrade ord och uttryck för att tydliggöra processer om miljöbedömning. I samband med framtagandet av planeringsstrategin kan det vara lämpligt att undersöka vilken betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen faktiskt har medfört enligt 6 kap. 19 §.

Barnkonventionen

I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen.

2.3 Förändringar i Sätters planeringsunderlag

Sedan dess att översiktsplanen antogs 2013 har flertalet planeringsunderlag tagits fram och förändringar i strategier och inriktningar skett. Nedan följer en lista på dessa förändringar vilka berör översiktsplanearbete. Dokumenten som listas är antagna. Översiktsplanens aktualitet redovisas under avsnitt 3.2.

Nr	Dokument	Antagen	Aktualitet	Kommentar
1	Strategi för utveckling av Säterdalen	2017	Delvis aktuell	Ineffektivt underlag då det behöver läsas tillsammans med nr 3–4. Bör arbetas ihop med nr 3–4 samt arbetas in i kommande översiktsplan. Revidering pågår.
2	Bostadsplan för Säter kommun 2018–2022	2018	Inaktuell	Delvis genomförd men nu utgången. Ska ersättas av bostadsförsörjningsprogram som kan ligga till grund för översiktsplanens utvecklingsinriktning.
3	Program Säterdalen	2019	Delvis aktuell	Ineffektivt underlag då det behöver läsas tillsammans med nr 1 och 4. Bör arbetas ihop med nr 1 och 4 samt arbetas in i kommande översiktsplan. Revidering pågår.
4	Utvecklingsplan Säterdalen 2019	2019	Delvis aktuell	Ineffektivt underlag då det behöver läsas tillsammans med nr 1 och 3. Bör arbetas ihop med nr 1 och 3 samt arbetas in i kommande översiktsplan. Revidering pågår.
5	Näringslivsplan	2019	Delvis aktuell	Gäller fram till 2023, men med utblick 2026. Ska sedan arbetas in i översiktsplanens näringslivsavsnitt.
6	Utvecklingsplan Säter – en cykeldestination	2019	Snart inaktuell	Gäller fram till 2023 och har mestadels ett turistfokus. Underlaget utgår men relevant information kommer arbetas in i översiktsplanens friluftsför- och trafikavsnitt.
7	Dagvattenstrategi	2020	Aktuell	Ett övergripande förhållningssätt avseende bland annat MKN arbetas in i översiktsplanen, men är i övrigt ett detaljplaneverktyg.
8	Strategi för hållbarhet byggande	2020	Aktuell	Arbetas övergripande in i översiktsplanen för vägledning.
9	Vision för Gruvplan	2021	Aktuell	Gruvplan är en central och viktig plats i Säter, arbetas in i översiktsplanen.
10	Plan för klimatneutralitet med åtgärdsplan	2021	Aktuell	Arbetas in i översiktsplanen.
11	VA-plan för Säter kommun	2022	Aktuell	Arbetas in i översiktsplan för att förankra föreslagen ortstruktur, LIS-områden mm.
12	Barnrättsplan för Säter kommun	2023	Aktuell	Utgår från barnkonventionen och ska arbetas in som en utgångspunkt i översiktsplanen.
13	Serviceplan för Säter kommun 2023–2026	2023	Aktuell	Arbetas in i översiktsplanens näringslivsavsnitt.

3 Analys av just nu gällande översiktsplan

För att kunna undersöka översiktsplanens användarvänlighet har en enkät skickats ut till referensgruppen för tjänstepersoner i Säter kommun. Enkäten skickades ut till sektorschefer på samhällsbyggnadssektorn som i sin tur hade i uppgift att sprida enkäten till personal. För att kunna nå samtliga som arbetar med frågor som

översiktsplanen berör bestod referensgruppen, förutom av tjänstepersoner på samhällsbyggnadssektorn, även utav tjänstepersoner i kommunstyrelsesektorn.

Syftet med enkäten var att undersöka hur tjänstepersoner använder översiktsplanen och om de bedömer den som användbar kopplat till yrkesrollen. I enkäten ombads de svarande ange sin yrkestitel, vilka planeringsunderlag de dagligen arbetar med, om de saknar ett visst planeringsunderlag, hur vägledande de tycker att gällande översiktsplan är samt vilka delar av översiktsplanen de använder mest. Frågan om vilka planeringsunderlag de dagligen arbetar med ställdes i ett kartläggande syfte och redovisas under avsnitt 2.3.

Enkäten skickades ut till cirka 35 personer varav 13 svarade på enkäten. Bland de svarande finns tjänstepersoner inom kulturmiljö, trafik, bygglov, vatten och miljö, näringsliv och kommunledning.

3.1.1 Enkätresultat

Resultatet från enkäten visar i stora drag att tjänstepersonerna inte alls eller sällan tycker att översiktsplanen är vägledande i deras dagliga arbete och en majoritet saknar olika typer av planeringsunderlag. Planeringsunderlag som de svarande saknar är dels information och vägledning kopplat till deras yrke i själva översiktsplanen, dels separata styrdokument. En del av de som svarar anger att de inte tycker att det saknas planeringsunderlag, däremot vill de se en minskning av antalet planeringsunderlag för att göra det enklare att hitta bland kommunens styrdokument. Andra uppfattar översiktsplanen som ett dokument som inte gör ställningstaganden kopplade till deras yrkesfrågor, dessa efterfrågar att fler planeringsunderlag behöver tas fram för att komplettera detta glapp. En tydligare vägledning genom tydligare ställningstaganden behövs för att kunna väga olika samhällsintressen mot varandra, något som idag är svårt.

Hur vägledande tycker du att översiktsplanen från 2013 är i ditt dagliga arbete?

[Mer information](#)

■ inte alls ■ sällan ■ ibland ■ i hög grad ■ i mycket hög grad

På frågan vilka delar av översiktsplanen som de svarande använder anger en majoritet att de använder kommunens vision, knappt hälften anger att man slår i de teman som

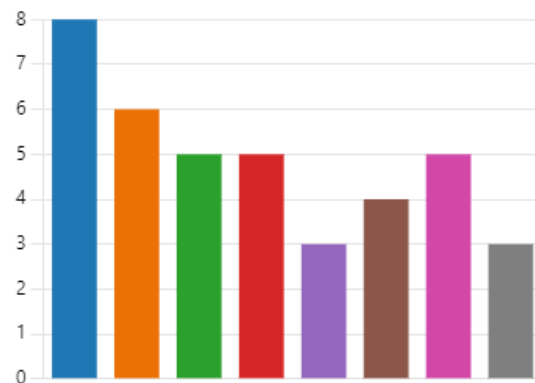

berör ens yrkesfrågor. De som svarat *Annat* anger antingen att de inte använder någon av översiktsplanens delar; att det inte finns tillräckligt med stöd att få gällande deras yrkesfrågor (i detta fall kopplat till miljöfrågor) samt att de generellt använder översiktsplanen i många olika sakfrågor.

Vilka delar av översiktsplanen använder du (du kan välja flera svar)?

[Mer information](#)

● Kommunens vision	8
● Teman för yrkesvägledning ex. B...	6
● Fördjupade översiktsplaner	5
● Områdesbestämmelser och mar...	5
● Historia	3
● Riksintressen	4
● Kartbilagor	5
● Annat	3

3.2 Hur aktuell är Sätters översiktsplan idag?

Arbetsgruppen har grundligt och systematiskt gått igenom gällande översiktsplan i semistrukturerad intervjuform för att identifiera vilka avsnitt och vilka frågor i översiktsplanen med dess fördjupningar som är, delvis aktuella eller inte är aktuella. Den tematiska indelningen av avsnitt 3.2.1–3.2.10 är gjord för att kunna täcka alla de relevanta avsnitt och frågor som gått igenom och återspeglar på så sätt översiktsplanens innehåll. Nedan beskrivs aktualiteten per tema.

3.2.1 Vision

Visionen redogör för fyra delområden som kommunens strategiska arbete ska utgå ifrån. Visionen, så som den är formulerad i översiktsplanen, bedöms ha varit vägledande för viss utveckling i kommunen, till exempel i arbetet med Sätters tågstation med en ny perrong, tunnlar och ett utökat spårområde.

Visionen stämmer till viss del fortfarande, men det finns motsättningar om vad som till exempel räknas som strategisk mark samt vad som är attraktivt att planera för idag, vilket försvårar olika former av utveckling. Visionen nämner diverse verktyg för att uppnå visionen och verktygen bedöms aktuella, men det är svårt att ta stöd av översiktsplanen för precisering. En tydlig vision, uttryckt delvis i kartbild, i enlighet med ÖP-modellen är viktig i det kommande arbetet med översiktsplanen.

3.2.2 Bostadsutveckling

Det saknas en översiktlig utvecklingsinriktning som pekar på en framtida struktur för tillkommande bostäder och större utbyggnadsområden. Avsaknad av kartor, ställningstaganden och hur olika intressen förhåller sig till bostadsutveckling är en generell utmaning i befintlig översiktsplan.

Översiktsplanen har en något missvisande bild av kommunens markanvändning kopplat till bostäder och bostadsområden och det är oklart om kartan visar nuläge eller en önskad utveckling. Däremot har markanvändningskartan fångat områdenas karaktär på ett bra sätt. I de fördjupade översiktsplanerna för Säter innerstad och Stora Skedvi är det tvärtom, där är markanvändningen för precis, till exempel med föreslagen fastighetsindelning som inte längre gäller vilket gör att kartorna inte kunnat hålla över tid.

De tre noderna Säter tätort, Gustafs och Stora Skedvi är framstående i översiktsplanen och det är kommunens bedömning att dessa ska vara kommunens tre största noder i den fortsatt strategiska planeringen för bostadsutveckling. Däremot kan modernas säregna karaktär och styrkor framgå tydligare. Markanvändningen som pekas ut behöver ses över och revideras då kommunen inte bygger som planerat i översiktsplanen, vilket ytterligare indikerar att översiktsplanen inte ger vägledning. I stället motiveras ny bebyggelse till stor del av principen ”knyta an”, vilket ger upphov till enskilda avväganden mellan bland annat bostäder och jordbruksmark.

Idag använder sig översiktsplanen av så kallade områdesbestämmelser som dels är relevanta, dels hämmar olika typer av utveckling vad gäller bostäder samt annan typ av bebyggelse då de är väldigt restriktiva. Dessa finns till för att säkerställa översiktsplanens intentioner men dessa överensstämmer inte med varandra eller den vilja som nu finns för bostads- och bebyggelseutveckling. Områdesbestämmelserna är särskilt problematiska när det kommer till exploatering i centrum och centrumutveckling då områdesbestämmelserna för kulturmiljön försvårar de flesta former av åtgärder.

Zoomar man in på Säter tätort, som också utgör en fördjupning av översiktsplanen, finns det oklarheter i hur man delat upp tätorten geografi och vad som egentligen omfattas av tätorten. Ibland framgår att ”tätorten” enbart är stadskärnan, ibland framgår att tätorten innefattar området Skönvik och området öster om järnvägen. Avsaknaden på en tydlig definition och geografisk avgränsning gör det svårt att erhålla ett helhetsgrepp om Säter tätort.

Översiktsplanen saknar idag flertalet perspektiv och värdebeskrivningar kopplat till social hållbarhet samt hur dessa kan förstärkas genom den byggda och obyggda miljön.

3.2.3 Fördjupade översiktsplaner

I dagsläget finns tre fördjupade översiktsplaner från 1990-talet, den fördjupade översiktsplanen för Mora-Enbacka är ersatt av fördjupad översiktsplan för Gustafs (Enbacka och Mora by m.m), antagen 2019 med tidshorisonten 2018–2030.

Översiktsplanen säger vidare att de andra två fördjupade översiktsplanerna över Sätters innerstad och Stora Skedvi ska uppdateras men mer rimligt är att dessa två fördjupade översiktsplaner arbetas in i kommande översiktsplan. Enligt lag (2020:76) om ändring i plan- och bygglagen ska översiktsplaner antagna före 1 januari 2004 upphöra att gälla vid utgången av år 2025 då dessa inte är miljöprövade.

3.2.4 Trafik

Redaktionella ändringar behöver göras i trafikavsnitten avseende Dalabanans utveckling, skyddsavstånd och eventuella om preciseringar av riksintressen.

Översiktsplanens intentioner och önskad utveckling avseende gång- och cykelnät går just nu inte ihop med hur befintligt nät ser ut och prioriteras eller hur kommunen i samverkan med Trafikverket arbetar för att förbättra detta.

Det tågstopp och den spårdragning som visas förbi och i anslutning till Gustafs bedöms i dagsläget inte aktuell men bör heller inte revideras bort då man långsiktigt vill ha ett mer kommundäckande tågnät. Det saknas en övergripande redovisning i översiktsplanen vilka noder i kommunen som är särskilt viktiga ur ett kollektivtrafikperspektiv samt markreservat för kollektivtrafiksatsningar, vilket gör det svårt att planera för sömlösa kommunikationer bland olika trafikslag. Denna avsaknad hör ihop med avsaknaden på en strukturell utvecklingsinriktning som gör prioriteringar bland kommunens olika noder.

Gällande trafik saknas en strategi för hur olika typer av trafik ska fungera vid utbyggnad av områden, samt en generell trafikpolicy.

3.2.5 LIS-områden och strandskydd

Avsnittet stämmer avseende de beskrivningar som görs för varje LIS-område som pekas ut men motiven till varför områdena pekas ut behöver göras tydligare samt i relation till strandlinjen och de kvaliteter som finns där. En del av LIS-områdena som pekas ut i översiktsplanen bedöms till exempel vara väl tilltagna i sin areal och stora delar av dessa områden ligger inte inom strandskydd, till exempel Hyen. Dessa LIS-

områden skulle kunna preciseras noggrannare eller strykas. För de LIS-områden som pekas ut behöver konsekvenserna av exploatering i dessa lägen också tydligare lyftas, särskilt kopplat till miljö- och klimatrisker.

Områdenas potential och styrkor bedöms fortfarande gälla men eventuellt värnar man om andra samhällsfunktioner kopplat till LIS-områden, till exempel närhet till kollektivtrafik och service, varför avsnittet bör ses över för att säkerställa att de LIS-områden som pekas ut faktiskt är sådana kommunen vill exploatera, samt om dessa har varit föremål för exploatering sedan dess att översiktsplanen pekade ut dem vid antagande 2013.

Även de mer centrala delarna av Säter kan hävdas utgöra landsbygd vilket inte framgår i gällande översiktsplan. Bedömningen görs att detta perspektiv är värdefullt samt att sådana utpekanden skulle kunna vara ett verktyg för en strategisk bostadsutveckling som tar vara på Säters värden och skapar attraktiva boendemiljöer, relativt centralt. För att kunna utforska detta perspektiv behöver det tas ställning till hur mycket LIS-områden kommunen ska peka ut.

Avsnittet kring LIS-områden och strandskydd behöver revideras för att tydliggöra fördelarna med strandskydd, inte bara hur det verkar som ett begränsande verktyg.

Det är svårt för kommunen att följa upp hur utpekade LIS-områden nu nyttjas och hur strandskyddet har upphävts. Detta skulle behövas som ett internt underlag, samt som ett kartunderlag i översiktsplanen.

3.2.6 Jordbruk och skogsbruk

Idag använder sig kommunen till stor del av principen ”knyta an” vid förtätning vilket ger upphov till enskilda avväganden mellan bland annat bostäder och jordbruk- och skogsmark. Samtidigt har kommunen som regel att bebyggelseutveckling inte ska ske på jordbruksmark, vilket alltså skapar en konflikt mellan teori och praktik där översiktsplanen då inte ses som ett tillförlitligt dokument för vägledning. Anledningen till dess otillförlitlighet tros dels bero på avsaknad på tydliga ställningstaganden kring bevarande av jordbruksmark i översiktsplanen, dels på att översiktsplanen inte längre är förankrad i kommunens mer nyligen antagna planeringsunderlag eller dagens politiska vilja.

Översiktsplanen lyfter ingen prioriteringsordning mellan jordbruk och skogsbruk.

3.2.7 Kulturmiljö

Områdesbestämmelserna och dess beskrivningar som idag reglerar kulturmiljöns bevarande och användande är inte inaktuella, men det saknas ställningstaganden i översiktsplanen för hur kulturmiljövärden ska hanteras och vägas mot andra intressen. Översiktsplanen är idag inte behjälplig för avväganden. Där det står i översiktsplanen att man ska ta fram ytterligare områdesbestämmelser för att skydda kulturmiljövärden är detta felaktigt då kommunen inte längre vill arbeta med områdesbestämmelser. Detta för att områdesbestämmelser som verktyg bland annat inte medger bygggrätter

Då det för närvarande håller på att tas fram ett nytt kulturmiljöprogram med tillhörande kulturmiljöpolicy kommer avsnittet i befintlig översiktsplan behöva revideras redaktionellt. Eventuella om preciseringar kan behöva redogöras för och dessutom behöver avsnittet i översiktsplanen i flera avseenden beskrivas utförligare för att kunna redovisa vilka konsekvenser och vilken påverkan motstående intressen kan få på kulturmiljövärden.

3.2.8 Naturmiljö och friluftsliv

Säter har flertalet skogsområden med natur-, kultur- och friluftsvärden som på ett korrekt och övergripande sätt pekats ut och kortfattat beskrivs i översiktsplanen. Likt avsnittet för kulturmiljö saknas det även ställningstaganden för hur naturmiljön, naturvärden och friluftslivet ska hanteras och vägas mot andra intressen vid exploatering. Till exempel står det i översiktsplanen att stadsnära natur ska värnas, men det saknas en policy för hur till exempel kommunens samhällsplanerare ska beakta detta ställningstagande i praktiken och hur prioritering av olika områden ska se ut.

3.2.9 Teknisk försörjning, energi och klimat

I anslutning till eller som underlag till översiktsplanen saknas det olika typer av strategier och planer som underbygger översiktsplanen med vilka klimatrelaterade värden, risker och hot som finns i kommunen. I dagsläget saknas till exempel natur- och värmekartering eller risk för skred och ras. Det saknas också riktlinjer för hur dessa risker ska hanteras. I gällande översiktsplan finns det inga kartbilder som visar dessa aspekter vilket gör det svårt att få en översiktlig bild över områdenas lämplighet för exploatering.

Generellt finner tjänstepersoner som slår i översiktsplanen ingen praktisk hjälp i klimatrelaterade ärenden då det saknas motiv om till exempel vilka typer av ytor som behöver avsättas för klimatanpassning och varför. I översiktsplanen beskrivs snarare vilka klimatrelaterade risker som generellt finns i dagens samhälle och inte ur en

Säterkontext. Detta bedöms alltså inte vara aktuellt behandlat i översiktsplanen då kommunen sedan antagande av översiktsplanen 2013 blivit mer medvetna om vilka klimatrelaterade risker som behöver belysas och hanteras i kommunen, till exempel skredproblematiken kring Dalälven.

Vindkraftsfrågan är behandlad i olika delar och avsnitt i översiktsplanen och det går inte i dagsläget att få ett tydligt grepp om ställningstaganden kring vindkraften. Länsstyrelserna i Dalarna arbetar just nu med ett regiontäckande material som Säter inväntar för att kunna arbeta vidare med vindkraftfrågan samt för att kunna göra kommunala avväganden och ställningstaganden i översiktsplanen. Översiktsplanen behöver även uppdateras redaktionellt i energiavseende då det sker om preciseringar i riksintresseanspråk för dessa frågor.

Gällande olika typer av skyddsavstånd behöver dessa ses över redaktionellt, exempelvis för elektromagnetisk strålning.

Informationen angående IT- och teleledningar är aningen utdaterad.

3.2.10 Näringsliv och mellankommunala frågor

Översiktsplanen har ett tydligt fokus på mellankommunala frågor och Sätters roll i regionen men sedan översiktsplanens antagande görs bedömningen att kommunens attraktionskraft idag ser annorlunda ut. De förändrade regionala förutsättningarna behöver framhåvas tydligare i översiktsplanen för att inte konkurrera med omkringliggande kommuner i aspekter som Säter inte är starkast på. Till exempel framgår det inte tydligt att Säter är en stark jordbrukskommun, en aspekt som kommunen tydligare kan framhåva, med goda möjligheter att förädla de produkter man odlar. De som vill etablera sig i kommunen kan inte hitta stöd i text eller kartmaterial vad gäller prioriterad mark för näringsliv eller verksamhetsutveckling och kommunen har svårt att ge besked av samma anledning.

Generellt saknas tydlighet kring i vilka noder och områden detaljhandel och centrumutveckling kan ske. Det står i översiktsplanen att kommunen vill tillskapa fler lokaler i centrum fastän det idag står tomma lokaler i centrum, alltså har översiktsplanen en något daterad bild av behovet. Restriktiva områdesbestämmelser gör också att en flexibel användning av de tomma lokaler som finns idag inte kan användas i annat syfte.

Översiktsplanen listar flertalet regionala forum och nätverk som dels inte finns längre, dels inte är aktuella för Säter att delta i. De viktigaste regionala frågorna för Säter är boende och arbetsmarknad, kommunikation och kollektivtrafik, räddningstjänst,

klimatförändringar, energiproduktion, kunskapsutbyten för arkitektur och social hållbarhet samt skola. Den regionala samordningen och samarbetet behöver för Sätters del stärkas i dessa frågor.

Den verksamhets- och industrianvändning som pekas ut i översiktsplanen är inte i enlighet med gränserna för Sätters vattenskyddsområde vilket medför att i princip ingen form av verksamhets- eller industrianvändning möjliggörs i kommunen och därmed är det svårt att tillåta olika former av etablering.

Det saknas information kring kommunens grushållning- masshanteringsplan, alternativt om man omfattas av en regional sådan. Det saknas också information kring den regionala VA-utbredningen vilket bedöms vara viktigt för att försäkra sig om att man arbetar åt samma håll.

4 Fortsatt översiktsplanearbete

Just nu gällande översiktsplan vann laga kraft 2013-07-09. Sedan översiktsplanens antagande har bland annat ny lagstiftning, förändrade riksintresseområden, ett förändrat klimat och en förändrad geopolitisk omvärld, föranlett en översiktsplan som idag känns daterad och i revideringsbehov.

Just nu gällande översiktsplan är en översiktsplan som innehållsmässigt håller väl. Översiktsplanen innefattar en mängd bra information och de historiska och geografiska beskrivningarna är goda. Översiktsplan används dock inte som en översiktsplan är tänkt att användas. Översiktsplanen är svårnavigerad och ger inte vägledning vid prövning av olika mark- och vattenanvändningar, inom en rad ämnesområden saknas tydliga ställningstaganden. Översiktsplanen underbyggs heller inte av en utvecklingsinriktning vilket ytterligare bidrar till att översiktsplanen inte erbjuder vägledning i hur kommunen ska utvecklas strategiskt och långsiktigt.

Just nu gällande översiktsplan är i behov av revidering. Vissa delar av den just nu gällande översiktsplanen kan återanvändas, till exempel har nuvarande översiktsplan tydliga områdesbeskrivningar. Arbetet med kommunens strategiska planering kan med fördel ta sin utgångspunkt i framtagna matris, se avsnitt 4.7 samt i de tematiska beskrivningarna som finns i avsnitten 3.2.1-3.2.10. Syftet med matrisen är att skapa förutsättningar för en kontinuerlig översiktlig planering. Nedan följer en redogörelse för övriga viktiga utgångspunkter.

4.1 Kommunal förankring

Analysen av den just nu gällande översiktsplanen och genomförd enkät har föranlett ett konstaterande att den just nu gällande översiktsplanen inte är förankrad i den kommunala organisationen. Kommande översiktsplaneprocess bör med fördel föregås av både en intern och extern förankringsprocess eller en medborgardialog.

4.2 Dokumentstruktur

Säter kommuns just nu gällande översiktsplan är i behov av en ny och mer logisk struktur som tydligt särskiljer områdesbeskrivningar från ställningstaganden. Generellt behöver översiktsplanen underbyggas och kompletteras med vägledande och tydligt kartunderlag. Den strukturella utformningen av Säter kommuns översiktsplan bör utgå från Boverkets ÖP-modell som önskar att en översiktsplan är strukturerad i tre tydliga avsnitt: **Utvecklingsinriktning, Mark- och vattenanvändning samt Riksintresse, LIS och andra värden.**

4.3 Övergripande utgångspunkter

Flertalet utgångspunkter för strategisk planering har sedan översiktsplanens antagande tagits fram på kommunal, regional, nationell och global nivå vilka bör ligga till grund i kommunens strategiska planering. Säter översiktsplan bör utöver de förändringar som lyfts i avsnitt 2, ta avstamp i de globala hållbarhetsmålen (Agenda 2030). I början av februari 2023 tog regeringen beslut om en ändring i plan- och byggförordningen som ställer krav på att översiktsplaner och regionplaner ska kunna tillgängliggöras och behandlas digitalt. Säter översiktsplan behöver därför uppföras i digitalt format.

4.3.1 Social hållbarhet

Det långsiktiga strategiska arbetet behöver i Säter ha ett tydligt fokus på den sociala hållbarheten. Boverket lyfter fram fem teman som är avgörande för en socialt hållbar stadsutveckling. De teman Boverket lyfter fram är:

- Inflytande
- Identitet
- Variation
- Samband
- Helhetssyn på samhället

En viktig utgångspunkt i arbetet med den sociala hållbarheten är barnperspektivet. Barnkonventionen är svensk lag och började gälla från 1 januari 2020. Kommunerna har genom sitt planmonopol en särskilt viktig uppgift att fylla för att barnkonventionen skall införlivas i samhällsplaneringen. Barns och ungas perspektiv

ska därför vara naturlig del i samhällsbyggandet och barn ska ges möjlighet till inflytande i den fysiska planeringen.

4.3.2 Klimatanpassning

Klimatförändringar kan ge upphov till skador och förluster av olika slag. För Säter handlar klimatanpassning om att rusta samhället för de nya utmaningar som ett förändrat klimat ger upphov till. Precis som för alla städer i Sverige och i vår omvärld, behöver den strategiska planeringen vara anpassad efter konsekvenser som ett förändrat klimat kan medföra för mark, vatten och bebyggelse, detta är en tydlig och vägledande utgångspunkt.

4.4 Osäkerhetsfaktorer

Genomförd analys visar att en översiktsplan behöver kunna vara flexibel och kunna ta höjd för bland annat en föränderlig värld, ny forskning samt och för en förändrad politisk vilja när politiska skiften sker. Osäkerheten kan hanteras genom efterföljande planeringsstrategi, nya vägval och politiska prioriteringar kan leda till en planeringsstrategi som innebär en ny inriktning för den strategiska fysiska planeringen.

4.5 Politisk vilja

Inom ramen för planeringsstrategin har den politiska viljan hämtats in genom en politisk workshop. Den politiska viljeinriktningen är vägledande för efterföljande strategiska prioriteringar kopplade till den kommunövergripande översiktsplanen och en viktig del i denna planeringsstrategi. Följande politiska ställningstaganden är vägledande:

Förhållningssätt jordbruksmark

Det politiska förhållningssättet till jordbruksmarken är restriktiv. Jordbruksmarken ska värnas och utvecklas och ges företräde framför bostadsbebyggelse.

Förhållningssätt näringsliv

Stärka Säter som jordbrukskommun ur ett arbets- och näringslivsperspektiv.

Förhållningssätt bostadsutveckling

Verka för ett diversifierat bostadsutbud som lockar tillbaka utflyttade och nya kommuninvånare till Säter.

Förhållningssätt trafik

Verka för ett mer hållbart transportsystem med mål att underlätta hållbarare transporter och mobilitet för gående och cyklister.

4.6 Uppföljning av betydande miljöpåverkan

I arbetet med planeringsstrategin har översiktsplanens aktualitet undersökts. I den grundliga analys som genomfördes är det tydligt att det görs avvikelser från den mark- och vattenanvändning som gällande översiktsplan och fördjupade översiktsplaner föreslår. Konsekvenserna av dessa avvikelser bedöms inte i översiktsplanens miljökonsekvensbeskrivning och skulle därmed kunna innebära en betydande miljöpåverkan. Miljökonsekvensbeskrivningen som gjordes i den gällande översiktsplanen har lagrumshänvisningar och begrepp som idag är inaktuella. Vid en eventuell aktualisering av översiktsplanen kan miljöbedömningen med fördel breddas till en bredare hållbarhetsbedömning.

4.7 Förslag till åtgärdsplan för Säter kommuns översiktsplan

Matrisen som presenteras i bilaga 1 är resultatet av analysen gjord av den just nu gällande översiktsplanen med hänsyn tagen till Länsstyrelsens planeringsunderlag samt med hänsyn tagen till den just nu gällande politiska viljeinriktningen. I det hänseende skall matrisen ses som själva strategin vilket gör att det framtida arbetet med översiktsplanen blir överskådligt och vid revidering blir lättare att handlägga. Målet är att arbeta fram planeringsunderlag som ska underlätta ett genomförande av en översiktsplan som kan göra noga avvägningar mellan olika markintressen och vara vägledande för kommunens tjänstepersoner, beslutsfattare och intressenter.

Matrisens åtgärdsförslag följer en röd tråd, tillsammans utgör utpekade åtgärdsförslag en helhet. När i tid åtgärdsförslagen föreslås genomföras, avgörs bland annat med stöd i de identifierade politiska ställningstagandena. I framtagen matris går det att utläsa vilka utredningar den just nu gällande översiktsplanen är i behov av samt när en sådan utredning föreslås genomföras. Alla åtgärdsförslag är viktiga. Varför vissa åtgärdsförslag ligger närmare i tid för ett genomförande beror utöver de politiska ställningstagandena, på att vissa planeringsunderlag och resultatet av en genomförd åtgärd, ger förutsättningar för ett genomförande av ett annat åtgärdsförslag. Detta gäller till exempel för förslaget om att ta fram en utvecklingsinriktning som för ett genomförande, är i behov av erhållna resultat kring den framtida trafiken samt ställningstaganden kring den gröna infrastrukturen. Att det i matrisen står angivet att vissa åtgärdsförslag bedrivs löpande, innebär att den strategiska planeringen i Säter ska bedrivs utan uppehåll och som en naturlig del av den fysiska planeringen.

4.8 Uppföljning och revidering

Tanken är att planeringsstrategin ska bidra till en översiktsplanering som bedrivs kontinuerligt. I planeringsstrategin ska kommunen redogöra för om det har skett förändringar när det gäller planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet men också ifall de förändringar som föreslås i den just nu gällande

planeringsstrategin är genomförda. Uppföljning av åtgärdsförslagen i framtagna planeringsstrategi/åtgärdsplan föreslås årligen följas upp. Framtagen matris har en särskild kolumn för uppföljning som i dagsläget inte är ifylld. Planeringsstrategin kan ändras från det att den antagits och fram till nästa ordinarie val. Det är upp till kommunen att bestämma vilka delar som ska ändras.

5 Källförteckning

Säter kommun (1990). Fördjupad översiktsplan Stora Skedvi, antagandehandling.

Säter kommun (1990). Fördjupad översiktsplan Säter, antagandehandling.

Säter kommun (2013). Översiktsplan 2013, antagandehandling.

Säter kommun (2019). Fördjupad översiktsplan för Gustafs, antagandehandling.

Boverket (2022). *Planeringsstrategi – en del av den kontinuerliga översiktsplaneringen*.
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/planeringsstrategi/> Hämtad 2023-09-29.

Boverket (2023). *Lagändringar av betydelse för översiktsplanering*.
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/processen-for-oversiktsplanering/genomfora/ta-fram-planeringsstrategin/lansstyrelsens-underlag/lagandringar/> Hämtad 2023-09-29.

Boverket (2023). *Lämpligt att följa upp betydande miljöpåverkan*.
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/processen-for-oversiktsplanering/genomfora/ta-fram-planeringsstrategin/folja-upp-miljopaverkan/> Hämtad 2023-10-27.

Boverket (2023). *ÖP-modellen*. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/op-modell/> Hämtad 2023-09-29

Bilaga 1. Planeringsstrategi 2022–2026

Tematik	Behov av revidering	Åtgärd	Ansvarig för revidering/åtgärd	Påbörjas	Uppföljning		
					Ej påbörjat vid uppföljning (datum)	Delvis påbörjat vid uppföljning (datum)	Slutfört vid uppföljning (datum)
Ämne	Varför behöver revideringar göras?	Hur ska det revideras? Med vilken åtgärd?	Vilken förvaltning ansvarar för att revideringar blir gjorda?	När ska åtgärden påbörjas?			
Vision (3.2.1)	Ja. Översiktsplanen bör innefatta en utvecklingsinriktning med utgångspunkt i den kommunövergripande visionen samt tydligare beskrivas och illustreras för att kunna ge en tydlig riktning åt kommunens strategiska arbete med fysisk planering.	Uppför en utvecklingsinriktning som omfattar bebyggelse, natur och friluftsliv samt kommunikation.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
		Uppför en markpolicy.		Påbörjat. Förväntas antas 2024.			
Bostadsutveckling (3.2.2)	Ja. Översiktsplanen behöver tydliggöra var kommunens bebyggelseutveckling ska ske samt tydligare motivera varför utbyggnaden ska ske där den föreslås ske.	Uppför en utvecklingsinriktning.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
		Uppför ett bostadsförsörjningsprogram, alternativt en befolkningsprognos för att förankra kommunens bostadsutveckling.	Samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden samt Säterbostäder AB och Socialnämnden	Inom mandatperiod 2022–2026**			
		Upphäv eller bevara utdaterade respektive relevanta områdesbestämmelser.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
		Uppför en analys, utredning eller kartering för att tydliggöra sociala värden i kommunens största noder.	Samhällsbyggnadsnämnden tillsammans med Barn- och utbildningsnämnden samt Kommunstyrelsen, Säterbostäder AB och Socialnämnden	Inom mandatperiod 2022–2026**			
Fördjupade översiktsplaner (3.2.3)	Ja, de fördjupade översiktsplanerna för Sätters innerstad och Stora Skedvi går ut 2025 då de inte är miljöbedömda. De fördjupade översiktsplanerna är inte vägledande då kommunen gjort avsteg från dem.	Arbeta in relevant information i de fördjupade översiktsplanerna för Skedvi och Sätters tätort i översiktsplanen, och låt dem utgå.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
Trafik (3.2.4)	Ja. Det behöver fås en förståelse för kommunens trafikstruktur och vilka behov som behövs för ett hållbart trafiksystem både idag och vid framtida utbyggnader.	Ta fram en övergripande och kommuntäckande trafikutredning med tillhörande trafikpolicy.	Samhällsbyggnadsnämnden	Inom mandatperiod 2022–2026**			
LIS-områden och strandskydd (3.2.5)	Ja. Kommunens LIS-områden behöver tydligare motiveras samt behöver det följas upp hur tidigare föreslagna LIS-områden har exploaterats eller om kommunen ska gå i en annan riktning.	Utföra en kommuntäckande GIS-analys där reviderade krav ställs på potentiella LIS-områden för att dels avgöra nuvarande aktualitet och attraktivitet, dels framtida behov.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
Jordbruk och skogsbruk (3.2.6)	Ja. Kommunen har en tydlig vilja och en generell regel som säger att jordbruksmarken ska fredas från bebyggelse som inte efterlevs. Skogsbruksfrågorna behöver tydliggöras.	Uppföra en jordbruksutredning för att tydliggöra samt utveckla eller skydda jordbruksmarkens värden i den vidare strategiska planeringen.	Samhällsbyggnadsnämnden	Inom mandatperiod 2022–2026**			
		Uppför en markpolicy.		Påbörjat. Förväntas antas 2024.			
Kulturmiljö (3.2.7)	Ja. Kommunens kulturmiljövärden behöver tydligare ges vägledning, både i text- och kartmaterial.	Uppföra ett kulturmiljöprogram med tillhörande policy för att kunna bevara, hantera och utveckla områden i Sätters kulturmiljö.	Samhällsbyggnadsnämnden/ Kommunstyrelsen	Påbörjat. Förväntas antas 2024.			
		Områdesbestämmelser rörande kulturmiljövärden behöver ses över för att antingen upphävas eller bevaras.	Samhällsbyggnadsnämnden/Kommunstyrelsen	Mellan 2022–2030*			

Naturmiljö (3.2.8)	Ja. Kommunens naturmiljö- och friluftsvärden behöver tydligare vägledning, både i text- och kartmaterial.	Ta fram en grönstrukturutredning med tillhörande grönstrukturpolicy.	Samhällsbyggnadsnämnden	Inom mandatperiod 2022–2026**			
		Uppför vägledning för miljö kvalitetsnormer i översiktsplanen.		Mellan 2022–2030*			
Teknisk försörjning, energi och klimat (3.2.9)	Ja. Sätters kommun behöver tydligare ställningstaganden kring energi och klimatfrågorna. Mycket har hänt sedan översiktsplanens antagande 2013 avseende fossilfri energi och skyddsavstånd för tekniska anläggningar.	Ta ställning till Länsstyrelsens vindbruksunderlag och uppför en vindkrafts- eller energipolicy.	Kommunstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden	Inom mandatperiod 2022–2026**			
		Arbeta in förebyggande åtgärder för klimatanpassning samt förhållningssätt för hur kommunen ska hantera ett föränderligt klimat i översiktsplan.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
		Uppför ett hållbarhetsprogram.	Kommunstyrelsen	Påbörjat. Förväntas antas 2024.			
		Redaktionella revideringar avseende skyddsavstånd.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
		Upprätta en täckningskarta för IT och tele.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
Näringsliv och mellankommunala frågor (3.2.10)	Ja. Översiktsplanen är idag inte tydlig gällande etablering av olika typer av verksamheter. Föreslagen markanvändning i översiktsplanens mark- och vattenanvändning för industri strider mot vattenskyddsområde.	Arbeta in näringslivsplan i översiktsplanen.	Kommunstyrelsen	Mellan 2022–2030*			
		Utred placering av verksamhet och industri.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
		Arbeta in ställningstaganden från den kommunala markpolicyn i översiktsplanen.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			
		Samordna regional utbyggnad för vatten och avlopp.	Samhällsbyggnadsnämnden	Mellan 2022–2030*			

* Åtgärd bedrivs löpande. Med löpande menas att denna åtgärd arbetas med kontinuerligt inom ramen för kommunens arbete med översiktlig planering. Inom ramen för det löpande arbetet följs planeringsstrategin och åtgärdsplanen årligen upp, och revideras vid behov.

** Särskilt prioriterade åtgärder för att kunna bedriva en kontinuerlig översiktlig planering

Bilaga 2. Länsstyrelsens bedömning av granskningsyttrandets aktualitet

Utöver ovanstående åtgärdsplan ska översiktsplanen revideras enligt Länsstyrelsens bedömning av granskningsyttrande aktualitet.

Länsstyrelsen bedömer att granskningsyttrandena (daterat 2013-03-20, dnr 401-651-2013) på den kommuntäckande översiktsplanen och den fördjupade översiktsplanen för Gustafs är aktuella, med undantag för Länsstyrelsens synpunkt om översvämning (Hälsa och säkerhet) i granskningsyttrandet på den fördjupade översiktsplanen för Gustafs. Länsstyrelsen bedömer att kommunen i den antagna fördjupade översiktsplanen har tillgodosett Länsstyrelsens synpunkt om översvämning och att synpunkten därför inte längre gäller.

De synpunkter från Länsstyrelsen som alltså kvarstår i enlighet med granskningsyttrandet är:

Riksintresse för kulturmiljö

Vindkraft i föreslaget läge mellan Östra Silvberg och Grängshammar har inte beskrivits utförligt. En utbyggnad av vindkraft här kan påverka riksintresset för kulturmiljön Östra Silvberg-Rissnyttjesjön-Jönshyttan som utgörs av gruvmiljö med medeltida ursprung och har höga upplevelsevärden och ingår i turistleden Silverringen. En utbyggnad av vindkraftverk kan i detta fall komma att påtagligt skada riksintresset för kulturmiljö.

Strandskydd

I granskningshandlingen har ett nytt LIS-område tillkommit, nr 10 Viken. Där ingår en udde som omfattas av strandskydd. På udden bör inte bebyggelse tillkomma. Länsstyrelsen kan komma att pröva planer för ny bebyggelse som är inom detta strandskyddade område.

I de utvecklingsområden som inte sammanfaller med LIS-områden har kommunen inte redogjort för hur man avser hantera strandskyddet. Länsstyrelsen vill betona att utpekandet av utvecklingsområden för bostäder inte automatiskt medför att dispens eller upphävande av strandskydd kan genomföras.

Miljö kvalitetsnormer

Kommunen har inte redovisat alla sjöar och vattendrag som inte uppnår god status för miljö kvalitetsnormer. Översiktsplanen klargör inte tillräckligt hur kommunen ska ta hänsyn till miljö kvalitetsnormer för vatten med sämre än god status. Detta kan påverka möjligheten att genomföra delar av planförslaget.